

6. KLASSI INGLISE KEELE TASEMETÖÖ

Meeri Sild

Eesmärgid

6. klassi inglise keele tasemetöö läbiviimise eesmärgid olid järgmised:

- hinnata 6. klassi õpilaste keeleoskuse taseme vastavust riikliku õppekava õpitulemustele;
- anda koolile ja õpetajatele võimalus hinnata oma õpilaste õpitulemusi üleriigilisel taustal;
- hinnata õpilaste suutlikkust teadmisi reprodutseerida ja rakendada uues olukorras.

Töö läbiviimine

Tasemetöö viidi läbi kõikides vabariigi üldhariduskoolide 6. klassides 5. mail 2005. aastal kolmanda tunni ajal. Tasemetöö kestuseks oli 45 minutit ning õpilased istusid töö sooritamise ajal pinkides ühekaupa.

Tasemetöö analüüsiks esitati 952 tööd, sealhulgas tüdrukute töid 441 ja poiste töid 511. Tasemetöö toimumise ajal puudus 65 õpilast, s.o 6,8 % valimis olnud õpilastest. Valimis olnud õpilastest said parandusõpet 30 õpilast (11 tüdrukut ja 19 poissi), s.o 3,15% kogu arvust. Logopeedilist abi said 43 õpilast (11 tüdrukut ja 32 poissi), s.o 4,52% ja individuaalse õppekava järgi õppisid 8 õpilast (4 tüdrukut ja 4 poissi), s.o 0,84 protsenti koguarvust. 23 õpilasel (13 tüdrukut ja 13 poissi) erines kodune keel kooli õppekeelest, s.o 2,42%.

Töö ülesehitus ja ülesannete liigid

Tasemetööga kontrolliti järgmisi keele osaoskusi:

- kuulamine;
- lugemine;
- kirjutamine;
- keeleteadmised.

Töö koosnes viiest ülesandest, kus esitati 40 üksikküsimust ja lisaülesannet.

Kuulamisülesandes (nr 1) pidid õpilased täiendama lauseid õpetaja poolt 2 korda ette loetud teksti abil. Ülesanne koosnes kümnest üksikküsimusest, maksimaalne punktide arv oli 10.

Lugemisülesandes (nr 2) pidid õpilased etteantud kirja põhjal otsustama, kas esitatud väited on tõesed või väärad. Ülesanne koosnes kümnest üksikküsimusest ning maksimaalne punktide arv oli 10.

Kirjutamisülesandes (nr 3) pidid õpilased täitma eelneva lugemisteksti põhjal väikese ankeedi. Üksikküsimusi oli viis ning maksimaalne punktide arv samuti 5.

Kirjutamisülesandes (nr 4) tuli järjestada segamini aetud sõnad. Ülesandes oli viis lauset ning maksimaalne punktide arv 5.

Keelestruktuuride (nr 5) ülesanne nõudis nende tundmisest ja hõlmas järgmisi keelestruktuure:

- ajavormid;
- artikkel;
- omadussõna;
- omadussõna võrdlusastmed;
- eessõnad.

Õpilased pidid valima etteantud kahest variandist õige ning kirjutama selle lause järel olevasse lünka.

Lisaülesandeks oli ristsõna, kus õpilased pidid kirjutama etteantud sõnadele vastandsõnu.

Tabel 1. Tasemetöö ülesehitus

Keele osaoskus	Ülesanne	Ülesande tüüp	Üksik-ülesandeid	Punkte
Kuulamine	1. ülesanne	Lausete täiendamine kuuldu põhjal	10	10
Lugemine	2. ülesanne	Väidetele vastamine (õige või väär)	10	10

Kirjutamine	3. ülesanne	Tabeli täitmine lugemisülesande põhjal	5	5
	4. ülesanne	Sõnade järjestamine lauses	5	5
Keelestruktuurid	5. ülesanne	Valikvastustega ülesanne erinevate keelestruktuuride kohta	10	10
Sõnavara tundmine	Lisaülesanne	Ristsõna antonüümide kohta	13	0

Tööde parandamine ja hindamine

Tasemetöid hindas aineõpetaja tööga kaasas oleva hindamisjuhendi järgi. Ülesannete täitmise eest võis õpilane saada maksimaalselt 40 punkti, iga osaoskuse eest võrdset 10 punkti. Töid hinnati järgmiselt:

hinne „5” – 36-40 punkti (90-100%);

hinne „4” – 28-35 punkti (70-89%);

hinne „3” – 20-27 punkti (50-69%);

hinne „2” – 10-19 punkti (25-49%);

hinne „1” – 0-9 punkti (0-24%).

Hindamisel võis õpetaja punktiskaalat 2 punkti ulatuses (5%) üles ja allapoole muuta ning panna vastavalt sellele kas kõrgem või madalam hinne. Tasemetöö hinnet võis arvestada veerandihinde väljapanemisel ühe arvestusliku hindena. Lisaülesanne täiendavaid punkte ei andnud, kuid selle sooritamist võis arvestada töö hindamisel.

Vastavalt hindamisjuhendile ei arvestatud õigekirja vigu 1. ja 4. ülesandes, juhul kui vastus oli mõistetav. Üldiselt õpetajad järgisid hindamisjuhendit, olid parandamisel täpsed.

Tulemuste analüüs

Üldiselt sooritasid õpilased tasemetöö hästi. Edukuse protsent oli kokku 91,6, kusjuures tüdrukute edukus oli poiste omast natuke kõrgem, vastavalt 92,5% ja 90,63%. Töö kvaliteedi protsent oli 69,54 - tüdrukutel 71,14% ja poistel 68,16%.

Tasemetööde eest saadud keskmine punktisumma oli 30,3 (tüdrukutel ja poistel vastavalt 30,9 ja 29,78). Maksimaalne kõrgeim punktisumma oli 40, mille said valimist 28 õpilast (2,9%), tüdrukuid oli nende seas 16 ja poisse 12. Viis õpilast said madalaim võimaliku punktisumma – 0 punkti, (valimist 0,5%), 2 tüdrukut ja 3 poissi.

Tabel 2. Tulemused ülesannete kaupa

	1.ülesanne Kuulamine	2. ülesanne Lugemine	3. ülesanne Kirjutamine	4.ülesanne Kirjutamine	5. ülesanne Keelestruktuurid
Võimalik punkti-summa	10	10	5	5	10
Keskmine punkti-summa	7,73	8,09	4,29	3,29	6,90
Keskmine lahendatuse %	72,3%	80,9%	86%	66%	69%
Keskmine punkti-summa tüdrukutel	8	8,17	4,36	3,41	6,96
Keskmine punkti-summa poistel	7,5	8,01	4,23	3,19	6,85

Tabelist nähtub, et kõige kergemateks ülesanneteks osutusid teine ja kolmas, mõlemad põhinesid lugemitekstil. Teatud raskusi valmistab esimene kuulamisülesanne ja kõige raskemad olid 4-s (sõnajärg lauses) ja 5-s ülesanne (keelestruktuurid).

Tulemuste analüüs

Kuulamisülesannet hindasid õpetajad jõukohaseks ning keskmine lahendatus oli 72,3%. Hästi said õpilased hakkama 1-se, 2-se, 4-nda, 5-nda ja 9-nda küsimusega. Kõige enam valmistasid raskusi küsimused nr 3, 6, 7 ja 8. Kolmandas küsimuses kippusid õpilased andma poolikut vastust, kas ainult *animals* või *birds*, või hoopis sõna *them*, mida nad kuulsid lauses. On mõistetav, et õpilased ei osanud ette näha, et õigeks lahenduseks oleks pidanud kirjutama *animals and birds*. Seda probleemi oleks saanud vältida, kui vastusereale oleks trükitud sõna *and*, nii oleks õpilased teadnud, et neilt oodatakse kahe sõna lünka kirjutamist. Kuuendas küsimuses jäi paljudele õpilastele arusaamatuks, millist sõna lünka oodati. Paljud pakkusid sõna *Estonian* asemel mingit muud täishäälikuga algavat omadussõna (lähtuvalt antud artiklist *an*), näiteks *ordinary*, *interesting* või *active*. Need variandid oleks samuti pidanud õigeks lugema, kuna olid õiged nii sisuliselt kui ka grammatiliselt. Seitsmes küsimus eeldas vanuse arvutamist ning paljud õpilased jätsid lünga tühjaks, kuna nad ei kuulnud tekstist õiget vastust, sest vanus, millele tuli juurde liita 1 aasta, öeldi kohe teksti alguses, liiga kaugel vastuse lüngast. Selle küsimuse vastamine tekitas õpilastes segadust - ühe aasta liitmise asemel hoopis lahutati. 8. küsimuses valmistas raskusi sõna *stickers*, 10. küsimuses eksiti palju sõna *writing* kirjapildis, mida vahetati sageli ära sõnaga *riding*. Lisaks hindamisjuhendis toodud variantidele oleks võinud veel õigete vastustena sobida 4. küsimuses *play with computer*, ning 10. küsimuses *Jaanika likes horses*, *Jaanika likes listening to music*.

Lugemisülesanne oli õpilastele üldiselt jõukohane, keskmine lahendatuse protsent oli 80,9. Kergeteks osutusid küsimused 12, 14, 15, 19 ja 20, probleeme tekitasid 13., 16. ja 17. küsimus. 13-ndas küsimuses ei osanud õpilased tihti üldistada, et 25-aastane inimene on täiskasvanu, või siis ei teadnud sõna *grown-up* tähendust. 16-ndas küsimuses valmistas raskusi fraas *to be fond of*, millest paljud õpilased ei saanud aru. Samuti kiputi *Jacki* harrastuste kohta vastama eelnenud kuulamisülesande, mitte lugemisülesande põhjal.

Kirjutamisülesande (ankeedi täitmine eelneva lugemisteksti põhjal) keskmine lahendusprotsent oli 86, järelikult ei olnud see ülesanne eriti raske. Kuna lugemistekst ja ankeet olid erinevatel lehekülgedel, tekitas see ülesande lahendamisel mõningat segadust ning ebamugavust. Kõige raskemaks osutus 23. üksikküsimus, kus jällegi kiputi kasutama kuulamisülesande, mitte lugemisülesande teavet. Raskusi valmistas ka sõna *thirteen* õigekiri 22-s küsimuses. Selles ülesandes ei olnud lubatud õigekirjavead ning enamjagu kõik need, kes kasutasid lünga täitmiseks numברי asemel sõna, kaotasid siin punkti.

Teine kirjutamisülesanne (segamini aetud sõnade järjestamine) oli ülesehituselt siiski rohkem keelestruktuuride kategooriasse kuuluv ja seetõttu osutus õpilastele kõige keerulisemaks, keskmine lahendatuse protsent oli ainult 66. Kõige rohkem eksiti sõnajärgiga küsilausetes. Segamini aeti keelendeid *there are* ning *are there* 2-s lauses. Samuti osutus keeruliseks 5. lause fraas *in front of the bed*. Kiirustamise ning tähelepanematus tõttu jäid pikemates lausetes vahele mõned sõnad. Õpetajad hindasid seda ülesannet raskeks nõrgemale õpilasele.

Keelestruktuuride ülesanne nõudis ajavormide, artikli, omadussõna ja eessõnade kasutamist. Ülesanne oli suhteliselt keeruline, keskmine lahendatuse protsent oli 69. Raskemateks üksikküsimusteks osutusid 32., 36., 38. ja 39. küsimus. Õpilased pidid valima etteantud kahest variandist õige ning kirjutama selle lause järel olevasse lünka. See tekitas õpilastes segadust 2. ja 6. lause puhul, kus punkte kaotati sisuliselt õige vastuse eest, mis nõudis terve fraasi kirjutamist, mitte ainult sobiva abitegusõna. Seda ülesannet oleks olnud kergem lahendada, kui õpilane oleks pidanud õige variandi näiteks alla joonima. Kõige enam eksitigi sõnade *do* ja *does* pööretes, artikli kasutamises sõnaga *the piano* ja eessõnaga fraasis *have never been to London*. Samuti

aeti segamini sõnu *heavy* ja *difficult*. Kõige kergemaks osutus 40. küsimus, kus peaaegu eksimatult kasutati fraasis *at night* õiget eessõna.

Lisaülesannet asus lahendama 69% õpilastest. Teised õpilased kasutasid ilmselt aega hinnatava töö osa ülevaatamiseks, või ei jõudnud seda lahendama asuda.

Tasemetööde tulemuste jaotusköver näitab, et antud töö oli õpilastele jõukohane, isegi natuke kergepoolne. Enamus õpilastest sai vähemalt 50% punktiarvust. Tüdrukud on poistest natukene edukamad. Seda võib seletada tüdrukute veidi kõrgema keeleõppe motivatsiooniga ning hoolikkusega.

Tabel 3. Tasemetööde tulemuste jaotusköver

Punktid	Sagedus		
	ÜLDINE õpilaste arv	TÜDRUKUD õpilaste arv	POISID õpilaste arv
0- 9	8	3	5
10- 19	75	28	47
20- 27	203	93	110
28-35	353	151	202
36-40	313	166	147

Võrreldes tasemetöö tulemusi õpilaste veerandihinnetega, on tasemetöö hinne natuke kõrgem keskmisest veerandihinnest, mis näitab töö taseme jõukohasust.

Tabel 4. Tasemetöö keskmise hinde ja õpilaste keskmise veerandihinde võrdlus

	Töö keskmine hinne	Keskmine veerandihinne
Üldine	3,97	3,82
Tüdrukud	4,05	3,99
Poisid	3,90	3,67

Õpetajate hinnangud ja ettepanekud

Õpetaja ankeedile vastanud 60 õpetajat jäid tasemetööga rahule. Enamus õpetajaid (44 vastanuist) märkis, et tasemetöö vastas täielikult õppesisule, oli loogiline, õpilastele arusaadav ja jõukohane. Märjiti, et töö oli igati vastavuses 6. klassis läbituga ja puudutas ka eelnevalt õpitut ning haaras kõiki õpioskusi. Oli ka õpetajaid, kes pidasid antud tasemetööd enda õpilaste jaoks liiga kergeks. Sellist arvamust väljendasid enamasti keele süvaõppeklasside õpetajad. Positiivselt toodi esile ülesannete mitmekesisust. Õpetajatele meeldis, et käsitleti just põhiliste teemade valdamist - mina, pere, sõbrad. Eriti tõsteti esile, et töö võimaldas ka nõrgematel õpilastel tunda eduelamust.

Kuulamisülesanne oli õpetajate sõnutsi jõukohane, tekst üldiselt lihtne ja arusaadav, kuid kriitilisi märkusi tehti kuulamisosa hindamisjuhendi kohta, kust puudusid mitmed võimalikud variandid. Õpetajad sooviksid, et hindamisjuhendisse oleks lubatud teha väiksemaid korrekture, kui need on vastavuses ülesande sisuga. Peeti oluliseks, et ka kuulamisülesandes pöörataks õigekirjale rohkem tähelepanu. Samuti sooviti, et kuulamisülesanne oleks eelnevalt lindistatud, mitte õpetaja poolt ette loetud. Arvati, et erivajadustega õpilastele (düsgraafia, parandusõpe) võiks kuulamisülesanne olla valikvariantidega, mitte lünktekst.

Ka lugemisülesandega olid õpetajad pigem rahul. Probleeme tekkis 3. ülesandega, mis põhines lugemistekstil, aga oli paljuski sarnane kuulamistekstile, mistõttu paljud õpilased kasutasid kuulamisülesandest saadud teavet. Õpetajad arvasid, et edaspidi tuleb tasemetöös vältida õpilastes segadust tekitavaid ülesandeid.

Kirjutamisülesannete nõrgaks küljeks peeti, et sellist tüüpi ülesanded mõõdavad küll õpilaste passiivset keeleoskust, kuid ei võimalda hinnata tekstiloomet. Loomingulist tüüpi ülesannet on ehk raskem hinnata, kuid see kajastab paremini õpilaste aktiivset keeleoskust. Eraldi rõhutati, et 4. ülesanne (õige sõnajärg) oli tasemetöö kõige keerulisem ülesanne.

Keelestruktuuride ülesannetest olid õpetajate arvamused vägagi erinevad. Paljud pidasid ülesannet suhteliselt lihtsaks ning soovisid, et sedalaadi ülesandeid oleks rohkem, näiteks ajavormide moodustamisest. Arvati, et grammatika ülesanne oli liiga lühike. Sooviti, et valikvariantidega ülesandes (5. ülesanne) oleks kahe võimaliku variandi asemel 3 või 4 valikvarianti.

Lisaülesandega jäädi rahule ning täheldati, et kui õpilane sai hästi hakkama põhitöoga, siis oli ta ka edukas lisaülesande lahendamisel. Hea oli, et lisaülesanne võimaldas aega täita kiirematel ja võimekamatel õpilastel. Arvati, et lisaülesannet võiks siiski ka hinnata.

Hindamisjuhend vastas õpetajate ootustele. Õpetajad ütlesid, et punktisüsteem oli üldiselt arusaadav. Täpsustamist oleks vajanud kirjutamisülesande (nr 3) õigekirja hindamine. Samuti tekitas segadust, kuidas toimida juhul, kui õpilane kirjutab kaks vastusevarianti, neist üks õige ning teine vale.

Õpetajapoolsete ettepanekutena võiks töö kontrollida ka sõnavara ja õigekirja. Õigekirjavigade mitteametamine kergitas kindlasti paljude õpilaste hinnet. Lisaks sooviti sarnaseid töid eelnevaks harjutamiseks. Avaldati soovi, et töö võiks olla kahes variandis ning iga klassi lõpus.

Järeldused tasemetöö kvaliteedi ja tulemuste kohta

Nii tasemetöö statistiline analüüs kui ka õpetajate arvamused kinnitavad, et 2005. aasta 6. klasside inglise keele tasemetöö oli õpilastele jõukohane, vastas riiklikule õppekavale ning oli korrelatsioonis õpilaste keskmise veerandihindega.

Õpetajad hindasid töid üldiselt korrektselt, jälgisid antud hindamiskaalat ning tegid asjakohaseid märkusi hindamisjuhendi täiustamise osas.

Edaspidi peaks vältima töös ülesandeid ning küsimusi, mis võimaldavad õpilastel vastuseid mitmeti tõlgendada, raskendades seega objektiivset hindamist. Samuti oleks otstarbekas lülitada tasemetöö kirjutamisosasse mõni lühem tekstiloomeülesanne. Töö koostamisel peaks jälgima, et tekst ja selle kohta käiv ülesanne ei satuks lehe pöördele, see raskendab asjatult ülesande lahendamist.

Positiivne on, et ühtne tasemetöö annab õpetajatele võimaluse hinnata objektiivselt oma õpilaste teadmisi ning kõrvutada neid teiste koolide õpilastega. Tasemetöö annab õpetajale tagasisidet tema töö tulemuslikkusest.

Et riiklik õppekava esitab nõutavad õpitulemused osaoskuste kaupa, peaksid ka järgnevad tasemetööd koosnema neid osaoskusi kontrollivatest osadest. Kuna inglise keeles pole ammu tasemetööd olnud, võiks lähitulevikus läbi viia uue töö, mis annaks aluse analüüsiks võrrelda mitme õppeaasta tulemusi. Õpetajate tagasiside ankeet võiks sisaldada küsimust nende poolt kasutatavate õpikute kohta.